

GRAN CANARIA

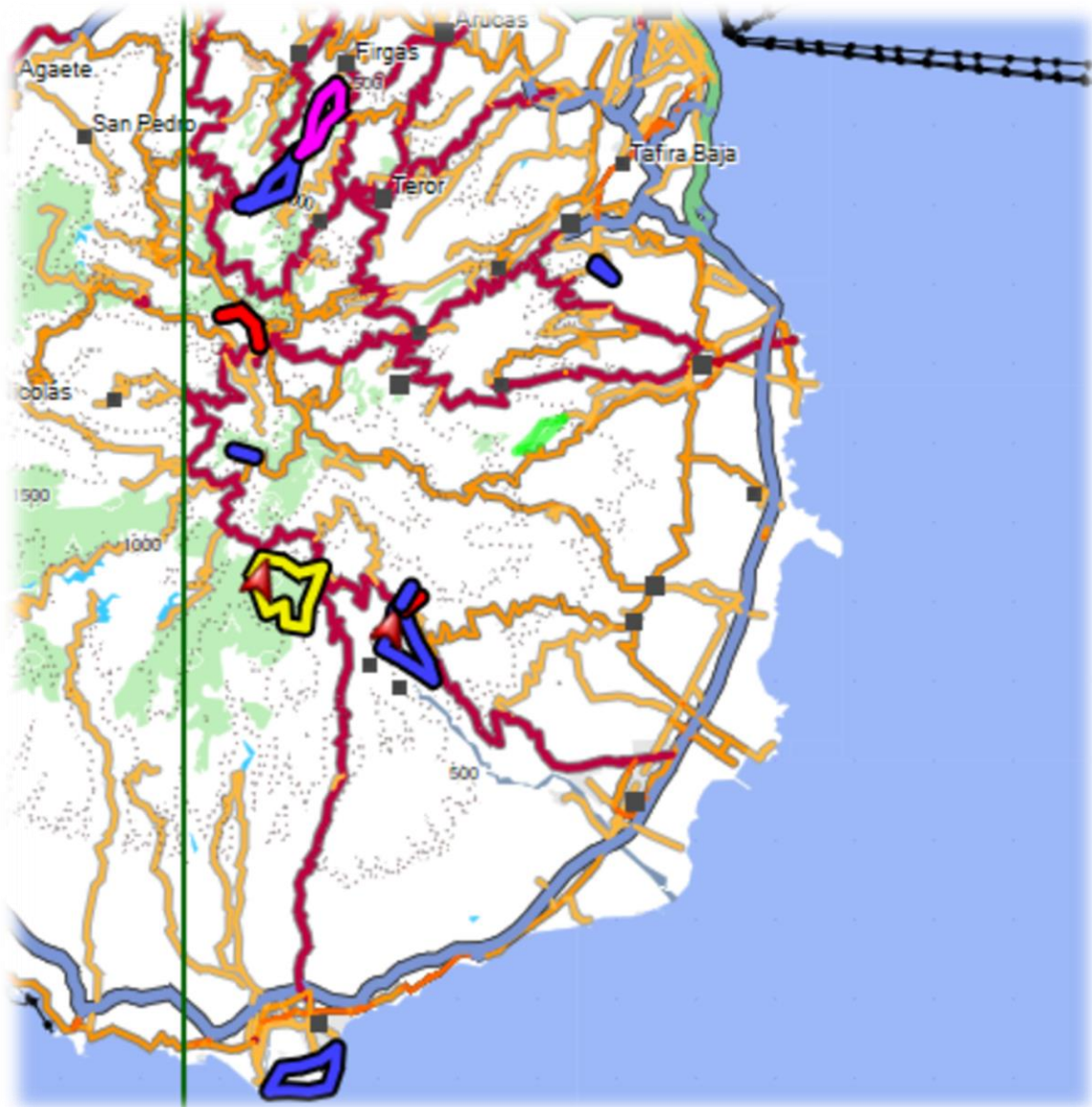

DECEMBER 2024

BESCHRIJVING TOCHT

Het hele jaar door een mild klimaat, talloze stranden en ontelbare wandelpaden in de bergen, reden genoeg om dit vakantie-eiland als een waar paradijs te bestempelen. Op dit eiland der zaligen, zoals Gran Canaria in een ver verleden ook wel genoemd werd, is een wandelvakantie het hele jaar door een must. Gran Canaria, een continent in zakformaat, kent vele gezichten. De begroeiing van het zonnige eiland is van een ongelooflijke veelzijdigheid, er zijn tropische planten, drakenbloedbomen, laurierbossen, palmbomen, enorme pijnbomen en ongeveer 1.800 wilde plantensoorten, waarvan vele nergens anders dan op dit eiland voorkomen. Ze bloeien vooral in de winter en in het voorjaar. Het gelijkmatige, mediterraan subtropische klimaat heeft het eiland in eerste plaats te danken aan de passaatwinden, die ontstaan door de luchtstroom van de subtropische gordel van hogedrukgebieden richting de evenaar. De noordoostpassaat brengt langs het noorden van het eiland koele en vochtige wind, terwijl aan de neerslagarme zuidkant een droge en warme valwind domineert.

Hieronder een kaartje van de wandelingen die we gedaan hebben.

DEELNEMERS

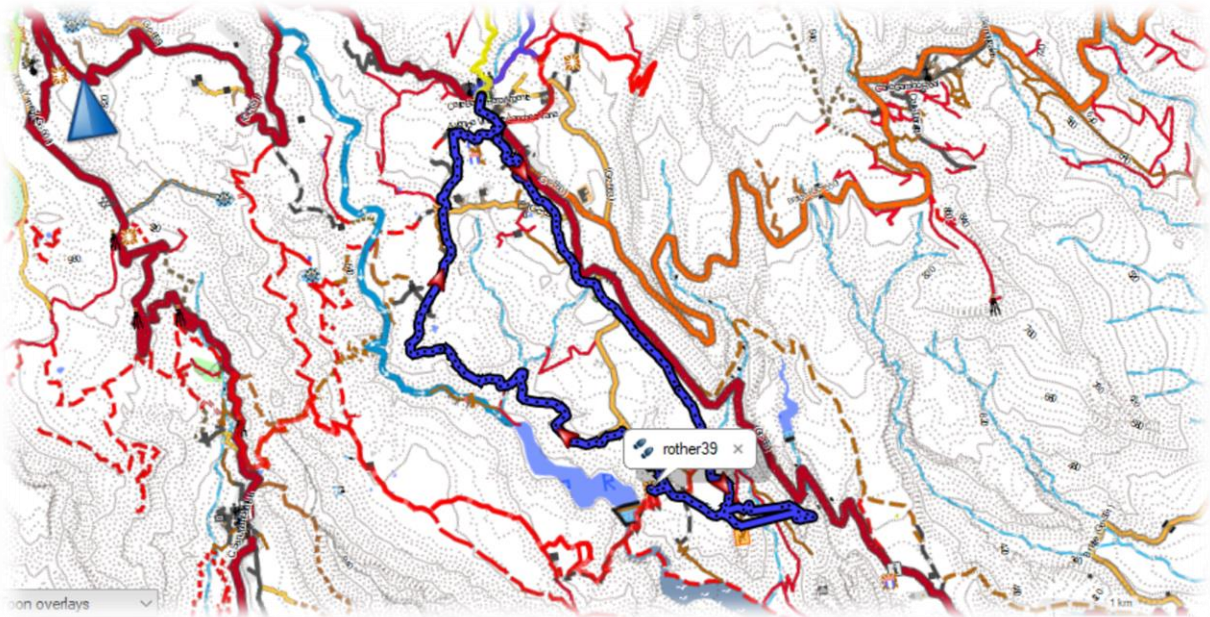

Ludwig D'Haese en Christel Staessen.

Maandag 2 december 2024

- Soort : Luswandering
- Plaats : Santa Lucia de Tiranaja
- Afstand : 12 km
- Stijgen : 400 m
- Dalen : 400 m
- Duur : 5 uur

Santa Lucia de Tirajana is een van de mooiste bergdorpjes van het eiland. Het is tevens goed gelegen om er wandelingen te doen. In de tweede helft van de zestiende eeuw werd in Santa

Lucía de eerste kapel gebouwd ter ere van de heilige Lucía. Later werd ze meerdere keren afgebroken en heropgebouwd.

Pas in 1905 werd de huidige Santa Lucía-parochiekerk gebouwd aan hetzelfde plein in het dorp, op een helling, als vervanger van de vroegere kapel.

Het beeld “de waterdraagster” staat op het grote plein van het dorp.

Ik kuier graag door de smalle straatjes van Santa Lucia en doe er telkens weer nieuwe ontdekkingen.

In de 19e eeuw woonden maar weinig mensen in dit dorp en ook nog eens her en der verspreid. Nadat het verbouwen van tomaten in de kustgebieden van deze gemeente werd

geïntroduceerd en ook door de impact van de enorme toename van het toerisme in de jaren '60, nam de bevolking razendsnel toe.

Onze wandeling brengt ons naar het grottencomplex Fortaleza. Juist onder de top van de berg Fortaleza is er een heel grote natuurlijke grot. Van de 5de tot de 15de eeuw was dit het grootste bewoonde gedeelte van Gran Canaria.

Het fort wordt aangeduid als een van de grootste erfgoedcomplexen van het Eiland, omdat in die ruimte onder andere: rots-snijwerk, geschilderde grotten, graftombes, woongrotten,

behuizing gekoppeld aan mogelijke astronomische observatie, en opslaglocaties zijn aangetroffen.

In de buurt bezoeken we een klein museum gevestigd in een namaakfort waar enkele grotten werden nagebouwd en waar je kan zien hoe de guanchen leefden.

Dit is maar een van de vele mummies die in holen en grotten werden ontdekt op Gran Canaria.

De Spanjaarden beschreven hen als lange mensen (rond 1,80 meter lang), met enigszins dikke lippen, blond haar en blauwe ogen. Ook leefden de Guanchen volgens de oudste

beschrijvingen nog in het stenen tijdperk, met weinig ontwikkelde landbouw en met slechts een rudimentair pictoraal schrift. De Spanjaarden dachten zelfs dat het om een ander mensenras ging maar onderzoek heeft aan het licht gebracht dat dit niet zo was.

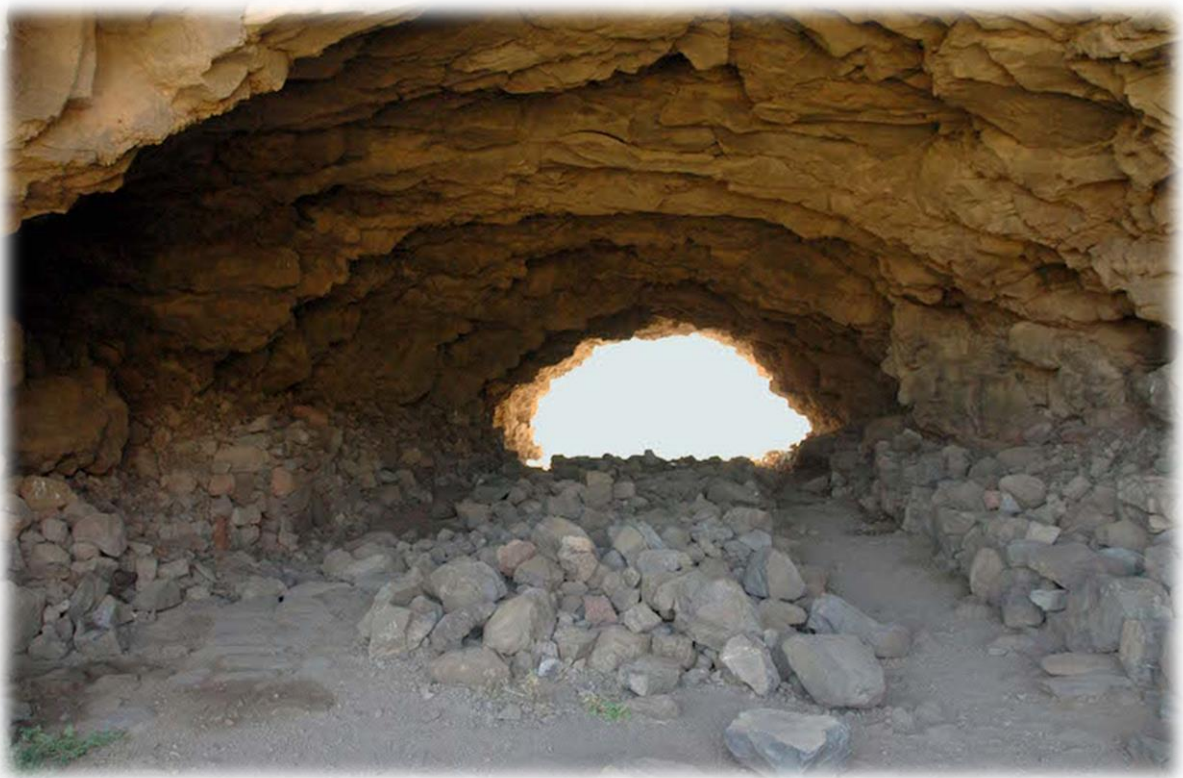

De doden werden gebalsemd en opgebaard op een bedje van palmbladeren. Vervolgens werd het stoffelijk overschot gewikkeld in geitenvellen en werd de dode overgebracht naar een afgelegen grot.

In het museum krijg je onder andere een film te zien over het leven van de Guanchen. De film is gemaakt op en in de omgeving van Fortaleza, een berg langsheen het dorp. Het zijn inwoners van Santa Lucia die voor Guanchen hebben gespeeld.

De foto bovenaan is de berg Fortaleza. Het kleine gaatje in de rode cirkel is de toegang tot de grote grot (onderste foto) die door de gehele berg gaat. Fortaleza is gelegen in een diep breed

dal zodat men de vijand van ver kon zien aankomen. Fortaleza bevat talrijke grotten en holen waar de Guanchen in leefden en grafkelders waar ze hun doden in opbaarden.

In Fortaleza werden veel archeologische voorwerpen gevonden van de Guanchen die nu tentoongesteld worden in het plaatselijke museum. Fortaleza heeft echter een bloedige

geschiedenis achter de rug. Op deze berg verscholen de laatste Guanchen zich tegen de inval van de Spanjaarden in de 15de eeuw. Hun enige verdediging bestond er in om met stenen te gooien en te slaan met stokken.

Bij de aanval van de Spanjaarden daalden de Guanchen af naar het dal om zich te verzetten tegen de vijand. Vrouwen, kinderen, ouderen en zieken bleven boven op Fortaleza. Evenwel

zagen zij van bovenaf dat alle mannen (Guanchen) werden afgeslacht. Om hetzelfde lot niet te moeten ondergaan sprongen de Guanchen, die bovenop de berg gebleven waren, van de berg.

De Guanchen waren moedig maar waren in het geheel niet opgewassen tegenover de Spanjaarden. De Guanchen hadden immers geen wapens. Hun enige verdediging was gooien met stenen en slaan met stokken.

De Guanche-cultuur onderhield een kenmerkend begrafenisstelsel als een typische opstelling naar sekse: mannen in rugligging en handen parallel aan het lichaam, terwijl de handen van vrouwen op het schaambeek geplaatst werden.

Daarnaast werden ze begraven met grafgiften, mogelijk met de voorwerpen die ze bij leven gebruikten. De Guanchen hadden een levensverwachting tussen de 30 en 40 jaar.

De eerste Guanchen verzamelden eetbare gewassen en vingen vis. In de loop der tijd begonnen deze mensen hun gedragspatroon te veranderen: zij begonnen omstreeks het jaar 0 de grond te verbouwen en gingen in groepen wonen.

De Guanchen konden niet meer weg van de Canarische Eilanden want daar groeide geen riet en de Guanchen wisten niet dat men van hout boten kon maken. De Guanchen van de

verschillende Canarische Eilanden hadden onderling ook weinig of geen contact met elkaar omdat ze geen boten hadden.

In de jaren die volgden ontwikkelden zij allerlei technieken zoals het cultiveren van gewassen (bonen, erwten, gerst en tarwe), het houden van vee (geiten, schapen en varkens), landirrigatie

en pottenbakken. Het gebruik van het wiel was hen onbekend en dus werd al het aardewerk met de hand gevormd; bovendien kenden zij geen metaal en textiel.

Zij hielden zich in geitenvellen. Al hun gebruiksvoorwerpen werden gemaakt van aardewerk, steen en hout. Incidenteel werd het aardewerk met eenvoudige hulpmiddelen versierd. Op de wanden van een aantal grotten op Gran Canaria hebben de Guanchen decoraties aangebracht in de vorm van eenvoudige schilderijen.

De Guanchen waren hun kennis omtrent zeevaart kwijtgeraakt en dus was er weinig contact tussen de groepen Guanchen op de verschillende eilanden; iedere groep ontwikkelde zich op zijn eigen wijze. Men vermoedt dat de Berberstammen uit Noord-Afrika in rieten boten naar de eilanden zijn gevaren. Toen deze boten rot werden kon men niet meer naar het Afrikaanse continent terugvaren; op de Canarische Eilanden groeit namelijk geen riet.

Agaves (foto boven en links onder) groeien vrij traag en bloeien pas na vele jaren. Op dat moment groeit een (in verhouding met de plant) zeer grote stengel uit de plant waar bovenaan een groot aantal kleinere bloemen uitgroeien. Na de bloei sterft de agave af.

Agaves zijn door de mens gekweekt als gebruiksplant onder andere voor de vezels die in de stevige bladeren zitten en als bron voor gegiste dranken (pulque). In Spanje maakt men uit de pulque de sterke drank mescal.

De tequila is daarentegen een drank die gemaakt wordt door destillatie van het gegiste sap van de blauwe Agave. Deze soort wordt vooral in de omgeving van het dorpje Tequila bij Guadalajara gekweekt. De zeventienduizend inwoners van dit dorp zijn bijna allemaal afhankelijk van de productie van tequila die door dertig bedrijven wordt gemaakt. Na 48 tot

72 uur gisting van het sap en na een dubbele destillatie blijft de witte tequila over. Rijping in vaten kan de kleur in geel veranderen en de smaak van de drank verfijnen.

De vijgencactus is een veel voorkomende wilde plant in Gran Canaria. De rode vruchten zijn vijgachtig, vandaar de naam. Sommige variëteiten hebben zeer smakelijke vruchten waar

onder andere confituur van gemaakt wordt. Andere soorten worden enkel gebruikt als veevoeder.

Een goede manier om een cactusvijg te eten zonder zich te prikken aan de scherpe doorns is de volgende: men prikt de vrucht met een vork op en zet deze op een bord. Vervolgens snijdt

men met een scherp mes beide uiteinden af en snijdt haaks hierop de schil door. Vervolgens rolt men met de vork (of met de hand, maar raak de buitenkant van de schil niet aan) het vruchtvlees uit de vrucht.

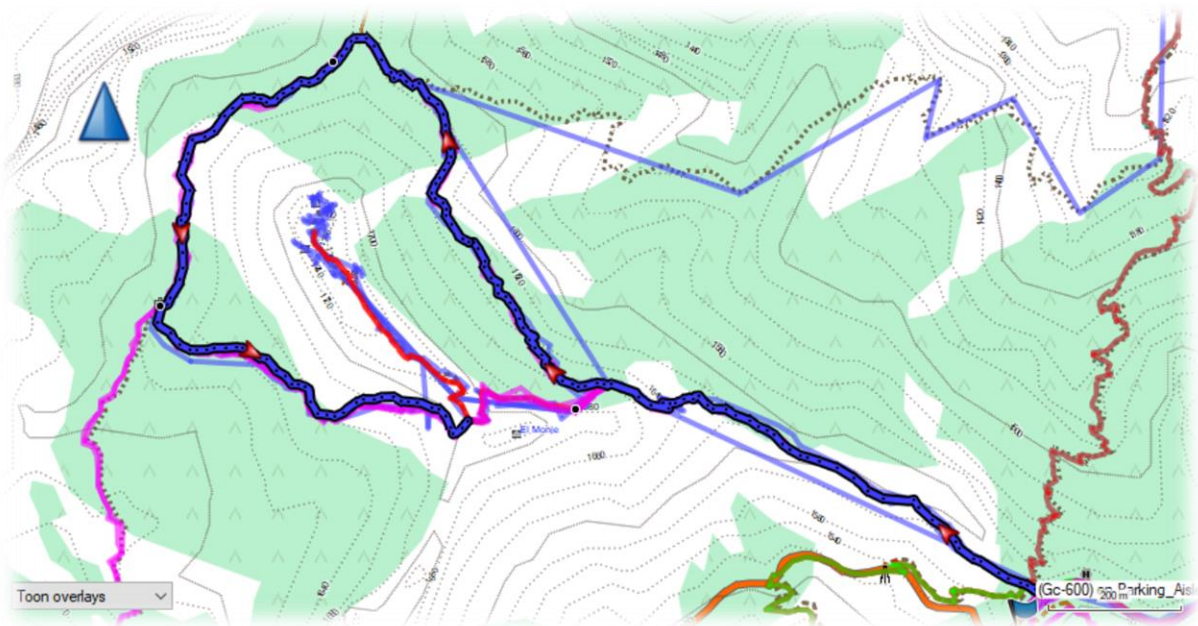

Een oude autobus kan nog altijd dienst doen als tuinhuisje, al is ook dit al in verval gegaan.

Maandag 3 december 2024

- Soort : Heen- en terugwandeling
- Plaats : La Goleta (Roque Nublo)
- Afstand : 7 km
- Stijgen : 200 m
- Dalen : 200 m
- Duur : 2 uur

De 1813 m hoge Roque Nublo is het herkenningspunt van Gran Canaria. Van op vele plaatsen is deze rotsblok te zien. Het rotsblok zelf is 65 m hoog. Roque Nublo is een overblijfsel van een oude

vulkaanpijp, die door erosie werd afgesleten. Alleen het hard kerngesteente wist de kracht van water en wind te trotseren.

Roque Nublo wordt ook wel eens wolkenrots genoemd omdat dit gesteente, bij bewolking, dikwijls boven de wolken uitsteekt. Rechts is Roque Nublo, links noemt men de kikker.